

NĚKOLIK RAD

pro návrat do obytných prostor, které byly postiženy záplavami

Když voda opadla

1. Odstraňte veškeré nánosy a usazeniny bláta a nečistot.
2. Nábytek, pokud jej nelze vystěhovat do suchých prostor, odstavte od zdí a podložte, aby mohl vysychat i zespodu. Jedná-li se o nábytek vyrobený z dřevotřísky, je třeba počítat s jeho znehodnocením.
3. Odstraňte podlahové krytiny, které brání odpařování vody (PVC apod.), a veškeré koberce (po důkladném vyčištění a usušení je lze ve většině případů znovu použít).
4. Odstraňte materiály, které obsahují živiny pro růst plísní (malby, tapety atd.).
5. Demontujte dřevěné obložení, popř. dřevěné podlahy (pokud nelze zajistit kvalitní odvětrávání a vysychání).
6. Zajistěte důkladné provětrávání promočených částí staveb do otevřeného prostoru (pokud nepoužijete vysoušeče).
7. Kuchyňské nádobí, nářadí apod. omyjte vodou s roztokem desinfekčních přísad (Savo aj.).
8. Průběžně kontrolujte, zda nedochází k rozvoji povrchových plísní nebo dřevokazných hub (viz článek S chemií proti plísním).

Co s omítkami?

Na základě zkušeností, které jsme získali při různých záplavách, se nám jeví nejvhodnější následující postup:

1. Kdy omítky neodstraňovat
  - a. Na panelových a betonových stěnách
  - b. V dobře podizolovaných novostavbách, pokud je omítka nová apod. (Doporučení: intenzivně vysoušejte, popř. za dobrého počasí větrejte a sledujte, zda dochází k vysoušení.)
2. Kdy raději oklepávat
  - a. Jedná-li se o starší, nepodizolované domy, kde se projevuje prokazatelně kapilární vztlínavost vody (vlhkost stoupne nad místo, kde byla hladina vody).
  - b. Tam, kde byl objekt zatopen kontaminovanou vodou
  - c. Tam, kde zatopení trvalo několik dnů a zdivo je silně nasáklé (zbavíme-li zdivo omítky, urychlíme proces vysychání).
  - d. Tam, kde byly problémy s vlhkostí a salinitou již před povodní.
3. Jak vysoko oklepávat
  - a. Ideální: 1,5 násobku šířky zdiva nad čáru zatopení (při tloušťce zdiva 30 cm osekáváme 45 cm nad místo, kam dosáhla voda).
  - b. Min. 40–70 cm (pokud není stanoveno výpočtem (a) jinak).
4. Nejen oklepávat
  - a. Při oklepání omítky je třeba vyškrábat starou maltu mezi cihlami do hloubky 2–3 cm. Zbavte vlhké zdivo co nejdůsledněji veškeré staré omítky.
  - b. Odstraňte sádku ze všech míst, kde se nachází (elektroinstalace atd.)
  - c. Okopanou, kontaminovanou omítku co nejdříve vyvezte z místnosti, ale i z blízkosti vašeho domu.
  - d. Došlo-li k vysoušení zdiva, aplikujte raději sanační omítku než omítku klasickou a dodržte technologický postup stanovený výrobcem

Používání vysoušečů a upozornění na nejčastější chyby

Přirozené vysoušení, tj. vysoušení, při kterém je využito přirozené proudění vzduchu otevřenými okenními nebo dveřními otvory. Je třeba mít však na mysli, že v době po záplavách obsahuje i vnější vzduch velké procento vlhkosti. Tím je přirozené odpařování vlhkosti, oproti normálním podmínkám, výrazně sníženo. Pro urychlení cirkulace vzduchu mohou být používány různé ventilátory.

Zásady pro používání absorpčních (kondenzačních) vysoušečů

K zajištění optimálního využití vysoušečů je třeba dodržovat následující zásady (jejich nedodržení snižuje účinnost přístrojů a v konečném důsledku se obrací proti obětem záplav):

1. Před vysoušením je třeba odstranit všechny nečistoty způsobené povodní. Ze zdiva odstranit malbu. Stěny omýt vodou. Je-li nutné osekát omítky, započít s vysoušením až po jejich osekání a odstranění z místnosti.
2. Zvolit vhodný vysoušeč nebo vhodné množství vysoušečů pro místnost, ve které mají být použity. Každý vysoušeč má jinou kapacitu. Při poddimenzování kapacity dochází ke kondenzaci vlhkosti na stěnách a oknech, při předimenzování ke zbytečné spotřebě elektrického proudu.
3. Zabránit přístupu vzduchu z jiných místností nebo z venku. Je třeba utěsnit všechny otvory ve vysoušené místnosti tak, aby bylo maximálně zabráněno přístupu přirozeně vlhkého vzduchu do místnosti (po záplavách je vlhkost vnějšího vzduchu obzvláště vysoká).
4. Teplotu vzduchu ve vysoušené místnosti udržovat mezi 20-30°C (čím vyšší teplota, tím rychleji dochází k odpařování vlhkosti ze zdiva).
5. Nevětrat! Do místnosti vcházet jen ze účelem vylítí vody z nádoby vysoušeče (obvykle stačí jednou za 12 hodin).
6. Vysoušeč ve vysoušeném prostoru musí běžet nepřetržitě 24 hodin denně! Jejich vypínáním (přes den větrat, v noci vysoušet) je negativně narušen proces vysoušení a v konečném výsledku nedojde k žádné úspoře elektrické energie!
7. Je-li dům podsklepen, je třeba zajistit nejdříve vysoušení sklepních prostor. Sniží se tím vztlínání vody do vyšších pater.
8. Vysoušeče nechat nepřetržitě pracovat v jednom prostoru minimálně 3-4 dny. Pak je možné je přemístit do jiné místnosti. Po navzlínání vody k povrchu zdiva je třeba proces znovu opakovat. Vysoušení je pozvolný a dlouhodobý proces.
9. Doporučujeme provádět průběžné měření vlhkosti zdiva kvalitními měřicími přístroji. Dobře zaškolený pracovník by měl dokázat určit dobu, kdy je třeba vysoušení pomocí přístrojů ukončit.
10. Organizace, která vysoušeče zapůjčuje, musí provádět opakovanou instruktáž a kontrolu jejich využívání. Není-li tato zásada dodržována, dochází v mnoha případech ke špatnému používání přístrojů, a tak k navyšování nákladů.

Nejčastější chyby při používání absorpčních (kondenzačních) vysoušečů

1. Nevyváženost výkonu přístroje, výšky promočení zdiva a objemu místnosti (viz bod 2 předcházejícího odstavce). Je-li místnost vysoká a výška promočení zdiva malá (např. 10 cm), je lépe zvolit raději jiný typ vysoušení.
2. Nedostatečná utěsněnost místnosti. Netěsná okna, dveře bez prahů, otevřené komínové průduchy apod. jsou cestou pro cirkulaci vzduchu a tak ke snížení účinnosti přístrojů.
3. Kombinace větrání a „vysoušení“ (den, noc). Jedná se o nejčastější chybu. Vzduch, přes noc zbavený vlhkosti a tak připravený k absorbování vlhka ze zdí, je ráno vyvětrán vlhkým vzduchem z vnějšího prostředí.
4. Kombinace s horkovzdušným - plynovým vysoušečem. Vedlejším produktem spalování plynu je pára. Je-li ke zvýšení teploty vysoušené místnosti používán plynový horkovzdušný vysoušeč, dochází ke snížení efektu na vysoušení zdiva.

Zásady pro používání horkovzdušných vysoušečů

Jak působí horkovzdušné a sálavé vysoušeče?

Ohřátím vzduchu (zdiva) napomáhají k urychlení odpařování vlhkosti ze zdí. I zde je třeba dodržovat určitá pravidla:

1. Horkovzdušné vysoušeče je vhodné využívat mimo jiné zvláště tam, kde nelze užít kondenzační vysoušeče.
  - a. prostory, které nelze uzavřít (chodby atd.)
  - b. příliš velké místnosti
  - c. místnosti, kde bylo méně než 20 cm vody apod.
2. Horkovzdušný vysoušeč nenechávat sálat na zed' z menší vzdálenosti než 70 cm.
3. Míří-li proud horkého vzduchu přímo na zed', je nutné vysoušeč přibližně po půl hodině posouvat dál.
4. Je nutné zajistit větrání do volného prostoru mimo budovu.
5. Není vhodné používat v jedné místnosti horkovzdušné vysoušeče s otevřeným plamenem a vysoušeče kondenzační. Při spalování dochází ke vzniku vodních par a jejich hromadění v uzavřeném prostoru.

Na co si dát pozor při používání horkovzdušných vysoušečů

1. Zabránit, aby vzduch z vysoušené místnosti neproudil dál do domu. Je třeba zabezpečit větrání do volného prostoru.
2. Pozor na rychlé snížení vlhkosti, které může za určitých okolností vést k narušení statiky!
3. Je třeba dávat pozor na místa, kde je vedena elektroinstalace nebo vodoinstalace (zvláště je-li vedena v plastovém potrubí).

Závěrem upozorňujeme, že žádný „vysoušeč“ není všemocný prostředek, který nám v několika dnech upraví vlhkost zdiva na původní hodnoty. Jejich správným použitím může dojít pouze k urychlení procesu vysychání promočeného zdiva. Je třeba mít na mysli, že se vždy jedná o dlouhodobý proces.